

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ**

ΔΡΑΣΗ 5 / ΥΠΟΕΡΓΟ 1 / ΕΚΠΑ / ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.3

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΚΕ.ΣΠ.Ε.Μ.) 5.1 & 5.2

**ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ 2011-2013**

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013

Επιστημονική Υπεύθυνη:

Μαρία Ζωγραφάκη, φιλόλογος, Δρ ΕΚΠΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
1.ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012	3
1.α. Οργάνωση ομάδων/εύρεση μαθητών	3
1.β. Εποπτεία	4
1.γ. Δημιουργία σχεδίων εργασίας (project) και συμμετοχή στις γιορτές τέλους των ΚΕΣΠΕΜ	4
1.δ. Αξιολόγηση έτους, σχεδιασμός για την επόμενη χρονιά	6
2. ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (Ε.Π.) ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013	8
2.α. Αποτύπωση της δράσης	8
2.β. Οργάνωση ομάδων/εύρεση μαθητών	8
2.γ. Επιμορφώσεις	10
2.δ. Συνεργασία με άλλες δράσεις των ΚΕΣΠΕΜ	12
2.ε. Εκπαιδευτικό περιεχόμενο των συναντήσεων των ομάδων ΕΠ	12
2.στ. Σχέδια Εκπαιδευτικής Δράσης/Πρότζεκτ και παρουσίασή τους στις γιορτές λήξης της δράσης	13
2.ζ. Αξιολόγηση και προτάσεις για βελτιώσεις της δράσης	15
3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ	16

1.ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2011-2012

Κατά τη σχολική χρονιά 2011-2012 διοργανώθηκαν για πρώτη χρονιά στα ΚΕΣΠΕΜ ομάδες μαθητών που εκπαιδεύτηκαν και εργάστηκαν πάνω σε ζητήματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Θεωρήσαμε πως η ανάπτυξη των συγκεκριμένων δράσεων ήταν απαραίτητη, με το εξής σκεπτικό: Το τέλος του γυμνασίου φέρνει συχνά τα παιδιά αντιμέτωπα με πολλά ερωτηματικά. Από τη μια οι προσωπικές επιθυμίες, που πολλές φορές δεν είναι ακόμα ξεκάθαρες κι από την άλλη οι δυσκολίες της αγοράς εργασίας και οι επιθυμίες των γονιών που δεν είναι πάντα ίδιες με εκείνες των παιδιών κάνουν δύσκολες τις αποφάσεις και δημιουργούν συγκρούσεις. Οι ομάδες επαγγελματικού προσανατολισμού προσπάθησαν να διευκολύνουν την περίπλοκη διαδικασία λήψης απόφασης για τη ζωή των εφήβων της μειονότητας σε μια δύσκολη εποχή οικονομικής κρίσης και ανασφάλειας για πολλούς νέους και νέες.

Έμπειροι εκπαιδευτές επιχείρησαν να βοηθήσουν τους εφήβους στους τομείς:

- Ανακάλυψη προσωπικών τάσεων, κλίσεων, ενδιαφερόντων.
- Τρόπος λήψης των σημαντικών αποφάσεων για τη ζωή ενός εφήβου.
- Ενημέρωση για τον κόσμο της εργασίας, εξελίξεις της εποχής που επηρεάζουν την αγορά εργασίας.

Στα πλαίσια της δράσης του ΕΠ σχηματίστηκαν 11 εκπαιδευτικές ομάδες, απ' τις οποίες 5 στην Ξάνθη, 2 στην Κομοτηνή, 2 στο Σέλερο, 1 στον Εχίνο και 1 στις Σάπες.

1.α. Οργάνωση ομάδων/εύρεση μαθητών

Καθώς επρόκειτο για την πρώτη φορά που εξελισσόταν η συγκεκριμένη δράση, η εύρεση μαθητών/τριών και η οργάνωση των ομάδων ΕΠ του ΚΕΣΠΕΜ αποτέλεσε βασικό μας μέλημα και εξελίχθηκε σε περίπλοκη διαδικασία. Στην Ξάνθη υπήρξαν ομάδες από την αρχή της λειτουργίας της δράσης (η πρώτη ομάδα ξεκίνησε 1/11/2012), ενώ για το Ν. Ροδόπης παρά τις ενημερώσεις των ΚΕΣΠΕΜ δεν είχε σχηματιστεί ακόμα καμία ομάδα. Αποφασίσαμε, λοιπόν, ένα σχήμα εκπαιδευτικών δράσεων ενημέρωσης στα σχολεία που θα στόχευε άμεσα στον πληθυσμό-στόχο που θέλαμε να προσελκύσουμε (παιδιά της Γ' τάξης του Γυμνασίου). Οι επισκέψεις στα σχολεία από τους εκπαιδευτές της δράσης μας διήρκεσαν από τέλη Νοεμβρίου έως τέλη Δεκεμβρίου. Οι επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν είτε στα πλαίσια του πρωινού προγράμματος (κατά την ώρα του μαθήματος του ΣΕΠ ή σε ώρα που μας διέθεσαν οι διευθυντές των σχολείων) είτε στα πλαίσια των ενισχυτικών του ΠΕΜ στα σχολεία. Όσον αφορά στο περιεχόμενό τους, δεν επρόκειτο για απλές ενημερωτικές επισκέψεις, αλλά για εκπαιδευτικές συναντήσεις στις οποίες οι εκπαιδευτές υλοποίησαν στις διαφορετικές τάξεις σύντομης διάρκειας εμπυχωτικά προγράμματα, με στόχο τη μεγαλύτερη κινητοποίηση των παιδιών μέσα από μια «πρόγευση» του τρόπου εργασίας που θα υιοθετούσαμε στις ομάδες ΕΠ του ΚΕΣΠΕΜ.

Πράγματι, κατά τις εκπαιδευτικές αυτές δράσεις πολλά παιδιά εκδήλωσαν ενδιαφέρον και δήλωσαν συμμετοχή. Ωστόσο, τελικά λίγα παιδιά αποφάσισαν να έρθουν στο ΚΕΣΠΕΜ. Πιθανοί λόγοι ίσως να είναι οι δυσκολίες στην τηλεφωνική επικοινωνία με τα παιδιά, η δυσκολία των παιδιών από χωριά να μετακινηθούν για

τις ομάδες στις πόλεις, η μεσολάβηση κάποιου χρόνου ανάμεσα στις εκπαιδευτικές δράσεις και στο ξεκίνημα των ομάδων. Αν και οι δράσεις ενημέρωσης δεν επέφεραν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, μας έδωσαν παρόλα αυτά τη δυνατότητα να σχηματίσουμε 2 ομάδες στην Κομοτηνή και 1 στις Σάπες και να εμπλουτίσουμε με νέα μέλη τις «αδύναμες» αριθμητικά ομάδες της Ξάνθης.

1.β. Εποπτεία

Μετά από κάθε δίωρη συνάντηση των εκπαιδευτών με τις ομάδες τους συμπλήρωναν αναλυτικό έντυπο καταγραφής της συνάντησης. Τις καταγραφές αυτές παρακολουθούσαν συστηματικά τόσο η επιστημονική υπεύθυνη, Μαρία Ζωγραφάκη, όσο και η επόπτρια, Κων/να Φαλάγγα, οι οποίες παρείχαν συνεχή ανατροφοδότηση ως προς τα διάφορα ζητήματα που προέκυπταν, με ιδέες και προτάσεις για τη συνέχεια και τον εμπλουτισμό της λειτουργίας των ομάδων. Στο τέλος οι εκπαιδευτές συνέταξαν τόσο γενική αξιολόγηση της ομάδας τους, όσο και γενική αξιολόγηση της δράσης. (Όλες οι σχετικές φόρμες παρατίθενται στο παράρτημα 2, σελ. 27- 32)

- Συχνές συναντήσεις/συνεργασία μεταξύ της ομάδας των εκπαιδευτών και των εποπτριών

Επειδή οι συγκεκριμένοι εκπαιδευτές δεν είχαν λειτουργήσει ξανά μαζί ως ομάδα δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις συχνές συναντήσεις και ανταλλαγές των μελών της ομάδας όπου συμμετείχαν και η υπεύθυνη δράσης και η επόπτρια. Κάποιες από αυτές τις συναντήσεις είχαν εκτός από τα οργανωτικά/εκπαιδευτικά ζητήματα και συγκεκριμένη θεματολογία, π.χ. ενημέρωση για το εκπαιδευτικό σύστημα της μειονότητας και τις εκπαιδευτικές της επιλογές. Οι συναντήσεις αυτές (περίπου μία φορά το μήνα) ήταν ιδιαίτερα σημαντικές. Βοήθησαν στο δέσιμο της ομάδας, πράγμα πολύ βασικό για τη λειτουργία της νεοσύστατης δράσης μας, ενώ συνέβαλαν στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτών εφόσον όλοι αντιμετώπιζαν κοινές δυσκολίες (π.χ. μη τακτική προσέλευση των παιδιών), και στην ανταλλαγή ιδεών και «καλών πρακτικών» που εφαρμόστηκαν στις ομάδες.

Στην ενδυνάμωση αυτή ιδιαίτερο ρόλο έπαιξαν και οι δύο επιμορφωτικές συναντήσεις, οι οποίες προαναφέρθηκαν, με θέμα την ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας. Στις συναντήσεις αυτές έγινε θεωρητική τεκμηρίωση του θέματος, αλλά και βιωματική εξάσκηση για την απόκτηση δεξιοτήτων χρήσιμων σε προσωπικό αλλά και επαγγελματικό επίπεδο. Οι επιμορφωτικές όμως συναντήσεις ήταν σημαντικές και για έναν άλλο λόγο: τη γνωριμία και συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς που εργάζονται σε άλλες δράσεις του προγράμματος. Ενώ αρχικά η ομάδα υποδέχτηκε αυτή την από κοινού συμμετοχή όλων στα επιμορφωτικά σεμινάρια με κάποια επιφύλαξη, τελικά αποδείχθηκε χρήσιμη για την ανταλλαγή ιδεών και εμπειριών αλλά και για την ενδυνάμωση του ομαδικού πνεύματος και τη νοηματοδότηση του έργου μας στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος στο οποίο εργαζόμαστε όλοι.

1.γ. Δημιουργία σχεδίων εργασίας (project) και συμμετοχή στις γιορτές τέλους των ΚΕΣΠΕΜ

Η συμμετοχή της συγκεκριμένης δράσης στις γιορτές τέλους θεωρήθηκε ως επιτυχημένη, λόγω της αξιολόγησης παρουσίας των παιδιών και της ενεργής συμμετοχής τους. Σε αυτές δόθηκε η ευκαιρία στις διαφορετικές ομάδες του ΕΠ να παρουσιάσουν τα σχέδια εργασίας που υλοποίησαν κατά το διάστημα από το Πάσχα μέχρι το τέλος της χρονιάς. Τα σχέδια που παρουσιάστηκαν ήταν:

Εκπαιδευτής	Τμήμα	Σχέδιο εργασίας
Ιωάννα-Σοφία Χάιτα	Ξ1	Κολλάζ με τα επαγγέλματα
Αβραάμ Ιντζεβίδης	Ξ2	Βίντεο αξιολόγησης της δράσης του ΕΠ από τα παιδιά διαφορετικών ομάδων ΕΠ των ΚΕΣΠΕΜ (Ξ2, ΣΕΛ1, ΕΧ1)
Ισιδώρα Βασιλειάδου	Ξ4	Επιτραπέζιο παιχνίδι «Ο τροχός των επαγγελμάτων»
Σεβάλ	Ξ3	Οδηγός με επαγγελματικές μονογραφίες
Οσμάνογλου Αϊσέ Κύρατζη	Ξ5	Βίντεο παρουσίασης επαγγελμάτων του ιατρικού κλάδου
Σεβάλ Οσμάνογλου	ΣΕΛ1	Μακέτα «Η πόλη των επαγγελμάτων»
Ιωάννα-Σοφία Χάιτα	ΣΕΛ2	Κολλάζ με τα επαγγέλματα
Ισιδώρα Βασιλειάδου	ΕΧ1	Επιδαπέδιο παιχνίδι με τα επαγγέλματα, με ερωτήσεις γνώσεων και παντομίμας
Βιλντάν Γιουσούφ	Κ2	Μακέτα «Η πορεία από το Νηπιαγωγείο στην Αγορά Εργασίας»

Οι στόχοι προβολής της δράσης επιτεύχθηκαν, καθώς δόθηκε η ευκαιρία στους γονείς των παιδιών των ομάδων, στους φίλους τους, αλλά και στο ευρύ κοινό που συμμετείχε στις γιορτές να γνωρίσουν τη δράση του ΕΠ. Μάλιστα, διάφοροι φίλοι των παιδιών που παρουσίασαν τα έργα τους ήρθαν να τα δουν και εκδήλωσαν ενδιαφέρον να συμμετέχουν και οι ίδιοι στις ομάδες του ΕΠ την επόμενη σχολική χρονιά. Επιπλέον, η παρουσίαση των σχεδίων εργασίας με τη συμμετοχή των ίδιων των παιδιών συνέβαλε στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους καθώς ένιωσαν

μεγάλη ικανοποίηση και περηφάνια, δείχνοντας τη δουλειά τους. Μια άλλη σημαντική παράμετρος είναι ότι οι εκπαιδευτές γνώρισαν για πρώτη φορά τις οικογένειες των παιδιών των ομάδων τους, αλλά και ότι εκπαιδευτές και παιδιά, βλέποντας τα αποτελέσματα της δουλειάς που έκαναν όλη τη χρονιά ένιωσαν ότι «ανταμείφθηκαν» για τους κόπους τους.

1.δ. Αξιολόγηση έτους, σχεδιασμός για την επόμενη χρονιά

Από τους βασικούς στόχους που είχαν τεθεί στο ξεκίνημα της δράσης μας, που αφορούσαν τη βοήθεια των εφήβων στους τομείς της αυτογνωσίας (κατανόησης ενδιαφερόντων κλπ), της λήψης απόφασης και της πληροφόρησης, οι ομάδες επικεντρώθηκαν κυρίως στους δύο πρώτους. Από την εποπτεία των ομάδων και τις αξιολογήσεις όλων των συντελεστών θεωρούμε ότι οι περισσότερες ομάδες πέτυχαν σε μεγάλο βαθμό το προχώρημα των μελών τους ως προς την αυτογνωσία ενώ ο βασικός στόχος που πρέπει να γίνει αντικείμενο μεγαλύτερης επεξεργασίας για την επόμενη σχολική χρονιά είναι αυτός της πληροφόρησης και της λήψης απόφασης, .

Οι προτάσεις όλων των συντελεστών της δράσης, όπως προκύπτουν από τις μεταξύ μας συζητήσεις και τις εκθέσεις αξιολόγησης, αφορούν στην οργάνωση των ομάδων και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, στη δικτύωση της δράσης, στις επιμορφώσεις, καθώς και στη συνεργασία και τις συναντήσεις μεταξύ των εκπαιδευτών.

Ως προς την οργάνωση των ομάδων επιδιώχθηκε:

- να οριοθετηθεί λίγο παραπάνω η συμμετοχή των παιδιών στις ομάδες, γιατί είναι δύσκολο τόσο για τους εκπαιδευτές όσο και για τα ίδια τα παιδιά της ομάδας να έρχονται μια φορά, να απουσιάζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα και να επανέρχονται πάλι.
- να υπάρξουν επιπλέον κριτήρια για τον σχηματισμό των ομάδων (ισορροπία στην εκπροσώπηση ως προς το φύλο, το σχολείο απ' το οποίο προέρχονται τα παιδιά κτλ, όχι μεγάλες ηλικιακές διαφορές)
- να εμπλακούν τα παιδιά στη διαδικασία ενημέρωσης και οργάνωσης νέων ομάδων (να οργανώσουν π.χ. στα πλαίσια του πρώτου ομαδικού πρότζεκτ μια «καμπάνια ενημέρωσης» των συμμαθητών τους, να γίνουν οι «διαφημιστές» της δράσης μας...)

Ως προς το εκπαιδευτικό πρόγραμμα επιδιώχθηκε:

- να συμπεριληφθούν τα σχέδια εργασίας στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα των ομάδων καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και από τις αρχικές κιόλας συναντήσεις
- να υπάρχει συνεργασία των διαφορετικών ομάδων ίσως στα πλαίσια κοινών ομαδικών σχεδίων εργασίας, ομαδικών συναντήσεων ή εκπαιδευτικών δράσεων/εκδρομών/επισκέψεων
- να εστιάσουμε περισσότερο στο κομμάτι της πληροφόρησης (ιδίως αν οι φετινές ομάδες συνεχίσουν και την επόμενη σχολική χρονιά)
- να οργανώσουμε ημέρες σταδιοδρομίας στο ΚΕΣΠΕΜ με επισκέψεις επαγγελματιών ή επισκέψεις των ομάδων σε επαγγελματικούς χώρους
- να διαφοροποιήσουμε τις θεματικές του ΕΠ, ανάλογα με την ηλικία των παιδιών. Για τις τάξεις α' και β' γυμνασίου επικέντρωση σε θεματικές πληροφόρησης για τα επαγγέλματα που μπορούν να δουλευτούν με σχέδια εργασίας και για τις τάξεις γ' γυμνασίου και α' λυκείου θεματικές στο τρίπτυχο αυτογνωσία-πληροφόρηση-λήψη αποφάσεων.

Ως προς την δικτύωση της δράσης επιδιώξαμε:

- την ενημέρωση των γονέων των παιδιών (π.χ. μέσα από συνάντησή μαζί τους) για την δράση μας και πού αυτή αποσκοπεί
- την εμπλοκή των γονέων των παιδιών στη δράση (π.χ. πρόσκληση κάποιου επαγγελματία γονέα για να μιλήσει στα παιδιά κάποιας ομάδας-όχι απαραίτητα της ομάδας στην οποία συμμετέχει ο γιος/η κόρη του-για το επάγγελμά του)
- την ενημέρωση και εμπλοκή στη δράση «ευαισθητοποιημένων» εκπαιδευτικών που εργάζονται σε διαφορετικά σχολεία στα οποία φοιτούν παιδιά των ομάδων μας, με στόχο την άντληση χρήσιμων πληροφοριών αλλά και την ενίσχυση των παιδιών και τη σύνδεση σχολείου-ΚΕΣΠΕΜ
- τη σύνδεση με άλλες δομές της πόλης (χώρους εργασίας, αλλά και δομές επαγγελματικού προσανατολισμού όπως τα ΚΕΣΥΠ) και έξοδος της ομάδας από τον χώρο του ΚΕΣΠΕΜ (μέσα από επισκέψεις, οργάνωση μιας «εκστρατείας ενημέρωσης» του κοινού κτλ)
- τη σύνδεση με άλλες δράσεις του ΚΕΣΠΕΜ (π.χ. προσέγγιση των ενηλίκων που παρακολουθούν μαθήματα γλώσσας και μπορεί να έχουν παιδιά που θα θέλουν να συμμετέχουν στη δράση μας)
- τη στενότερη συνεργασία με άλλες δράσεις του ΚΕΣΠΕΜ (π.χ. στήριξη μαθητών γυμνασίου-λυκείου, ΔΕΝ) με βάση τη σχέση που χτίστηκε κατά τη φετινή χρονιά.

Ως προς τις επιμορφώσεις επιδιώξαμε:

- περισσότερες επιμορφώσεις

-δημιουργία αρχείου με εποπτικό υλικό περισσότερο δημιουργικό (δραστηριότητες δια-δραστικές, κινητικές που εμπλέκουν περισσότερο τους/τις μαθητές/τριες και δεν περιορίζονται στην τυπική συμπλήρωση φυλλαδίων κατά τα πρότυπα του σχολικού τους βιβλίου)

-οργάνωση θεματικών συναντήσεων όπου ο καθένας από τους συνεργάτες θα μπορεί να μοιραστεί με τους υπόλοιπους τις γνώσεις που διαθέτει σε διάφορα πεδία με βάση π.χ. τις σπουδές και την εργασιακή του εμπειρία

Ως προς τη συνεργασία και τις συναντήσεις μεταξύ των εκπαιδευτών της δράσης επιδιώχθηκε:

- να υπάρχει πρόβλεψη κενής ημέρας ως προς τη διενέργεια των μαθημάτων, να έχει προβλεφθεί από την αρχή διαθέσιμος χρόνος για τις μεταξύ μας συναντήσεις

- να υπάρχει από την αρχή της δράσης ένα χρονοδιάγραμμα των συναντήσεων της ομάδας εκπαιδευτών

- να χρησιμοποιούν όλοι το φάκελο του υλικού για να υπάρχει ανταλλαγή πρακτικών

- να δημιουργηθεί, εφόσον είναι δυνατόν, ένα ηλεκτρονικό forum-ηλεκτρονική πλατφόρμα, που θα επιτρέπει την πιο άμεση επικοινωνία μεταξύ μας (π.χ. σαν αυτή που χρησιμοποιούν ήδη άλλες δράσεις του προγράμματος).

2. ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (Ε.Π.) ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013

2.α. Αποτύπωση της δράσης

Κατά τη διάρκεια της φετινής σχολικής χρονιάς (2012-13) στα πλαίσια της δράσης του ΕΠ σχηματίστηκαν 9 εκπαιδευτικά τμήματα/ομάδες, απ' τις οποία/ες 2 στην Ξάνθη, 2 στην Κομοτηνή, 2 στο Σέλερο, 1 στον Εχίνο και 2 στον Ίασμο.

ΚΕΣΠΕΜ	Τμήμα	Εκπαιδευτής	Ημερομηνία έναρξης	Ημερομηνία λήξης
Ξάνθης	Ξ1	Σεβάλ Οσμάν Ογλού	11/10/2012	23/05/2013
Ξάνθης	Ξ2	Ισιδώρα Βασιλειάδου	23/10/2012	29/01/2012
Σέλερο	ΣΕΛ1	Σεβάλ Οσμάνογλου	13/10/2012	18/05/2013
Σέλερο	ΣΕΛ2	Αϊσέ Κυρατζή	21/10/2012	19/05/2012
Εχίνος	ΕΧ1	Ισιδώρα Βασιλειάδου	19/10/2012	24/05/2013
Κομοτηνή	Κ1	Βιλντάν Γιουσούφ	15/10/2012	31/05/2013
Κομοτηνή	Κ2	Βιλντάν Γιουσούφ	17/10/2012	31/05/2013
Ίασμος	ΙΑΣ1	Βιλντάν Γιουσούφ	31/10/2012	29/05/2013
Ίασμος	ΙΑΣ2	Βιλντάν Γιουσούφ	31/10/2012	29/05/2013

Στις ομάδες επαγγελματικού προσανατολισμού μέχρι το τέλος της χρονιάς (τελευταία αποτίμηση: Μάρτιος 2013) συμμετείχαν συνολικά **58** μαθητές, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Μάρτιος 2013)			
N. Ροδόπης			
ΚΕΣΠΕΜ	Ομάδες	Εγγεγραμμένοι	Κοινων. Λειτουργοί/Ψυχολόγοι
Κομοτηνής	2	16	Γιουσούφ Βιλντάν
Ίασμου	2	12	Γιουσούφ Βιλντάν
N. Ξάνθης			
ΚΕΣΠΕΜ	Ομάδες	Μαθητές/τριες	Κοινων. Λειτουργοί/Ψυχολόγοι
Ξάνθης	1	7	Σεβάλ Οσμάνογλου
Σέλερου	2	18	Αϊσέ Κιρατζή Σεβάλ Οσμάνογλου
Εχίνου	1	5	Ισιδώρα Βασιλειάδου
Σύνολο	8	58	4

2.β. Οργάνωση ομάδων/εύρεση μαθητών

Τη φετινή σχολική χρονιά για την εύρεση μαθητών και την οργάνωση των ομάδων ΕΠ του ΚΕΣΠΕΜ η στρατηγική που ακολουθήσαμε διαφοροποιήθηκε από την

προηγούμενη χρονιά, που είχε εστιαστεί σε επισκέψεις στα σχολεία και στην υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης σε ολόκληρες σχολικές τάξεις.

Καταρχάς, αρκετά παιδιά που είχαν εμπειρία των ομάδων ΕΠ επανήλθαν δηλώνοντας συμμετοχή για ένα ακόμη χρόνο, γεγονός που αναμέναμε με βάση την ικανοποίησή τους η οποία είχε εκφραστεί στην αξιολόγηση του προηγούμενου σχολικού έτους. Βασικό κίνητρο προς αυτή την κατεύθυνση φαίνεται να ήταν η σχέση που είχαν διαμορφώσει με τις εκπαιδευτρίες ΕΠ αλλά και οι δεσμοί ομαδικότητας που είχαν αναπτυχθεί μεταξύ τους, ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους στις ομάδες ΕΠ την περασμένη χρονιά. Ως αποτέλεσμα συγκροτήθηκαν αμέσως 3 τμήματα/ομάδες ΕΠ σε Ξάνθη, Σέλερο και Εχίνο, με τις εναρκτήριες συναντήσεις να λαμβάνουν χώρα περίπου ένα μήνα νωρίτερα απ' τις αντίστοιχες για την περασμένη χρονιά.

Στη συνέχεια, με στόχο την εύρεση επιπλέον μελών για τις ομάδες μας, στραφήκαμε στα παιδιά που συγκροτούσαν τα τμήματα της στήριξης στα ΚΕΣΠΕΜ (παιδιά δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λαμβάνουν βοήθεια για την προετοιμασία των σχολικών μαθημάτων). Πραγματοποιήθηκαν ενημερώσεις των παιδιών από το διοικητικό προσωπικό των ΚΕΣΠΕΜ και τους εκπαιδευτικούς της στήριξης, αλλά και επισκέψεις των εκπαιδευτριών του ΕΠ. Στις επισκέψεις αυτές διοργανώθηκαν σύντομες δράσεις, υπό τη μορφή ασκήσεων ευαισθητοποίησης, για τη γνωριμία των παιδιών με το αντικείμενο εργασίας των ομάδων μας. Τελικά η ανταπόκριση των παιδιών στις ενημερώσεις επέτρεψε τη δημιουργία 6 νέων τμημάτων/εκπαιδευτικών ομάδων ΕΠ, απ' τα οποία τα 5 είχαν μια σταθερή πορεία σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς ενώ το ένα που συγκροτήθηκε στην Ξάνθη, εξαιτίας ασταθούς και μικρής προσέλευσης των παιδιών, ολοκλήρωσε νωρίτερα τις συναντήσεις του.

Ενδιαφέρον είχε η συγκρότηση ομάδων στα περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ, και ειδικά στην περιοχή του Ιάσμου, στην οποία δεν υπήρχαν ομάδες κατά την περασμένη χρονιά. Η προσοχή μας στράφηκε σε αυτή την κατεύθυνση γιατί, όπως παρατηρήσαμε το περασμένο έτος, οι ομάδες ΕΠ που λειτούργησαν σε άλλα περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ είχαν περισσότερα παιδιά και πιο συστηματικά ως προς τη φοίτηση. Πράγματι, για μία ακόμη χρονιά τα παιδιά στα περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμά μας με μεγάλη προθυμία και σχηματίστηκαν 5 ομάδες σε Εχίνο, Σέλερο και Ίασμο, οι οποίες εργάστηκαν ικανοποιητικά καθ' όλη τη σχολική χρονιά, αναφορικά με τους στόχους του ΕΠ. Σημαντική, επίσης, θεωρούμε τη σταθερότητα της μικρής ομάδας κοριτσιών που συγκροτήθηκε στον Εχίνο, (έναν τόπο με ιδιαίτερα κοινωνικά χαρακτηριστικά για τον οποίο κρίναμε ότι έχει μεγάλη σημασία η συγκρότηση αντίστοιχης ομάδας νεαρών κοριτσιών, τόσο για την ενημέρωση ως προς τα επαγγέλματα όσο και για την ενίσχυση της γυναικείας ενδυνάμωσης στο συγκεκριμένο πλαίσιο). Η συγκεκριμένη ομάδα λειτούργησε για δεύτερη χρονιά και όχι μόνο δε διαλύθηκε αλλά προσέλυσε και ένα αγόρι, ενώ προχώρησε στην παραγωγή πολύ αξιόλογου υλικού ΕΠ (το παραθέτουμε στο συνημμένο cd).

Τέλος, όσον αφορά τα ειδικά κριτήρια συγκρότησης των ομάδων ΕΠ που λάβαμε υπόψη μας, αξίζει να αναφέρουμε την ηλικία και τη σχολική τάξη φοίτησης των παιδιών. Προσπαθήσαμε όσο ήταν δυνατό να υπάρχει μια ομοιομορφία στις ηλικίες των παιδιών στις επιμέρους ομάδες, με άλλες ομάδες να συγκροτούνται από τα παιδιά του γυμνασίου και άλλες από τα παιδιά του λυκείου. Η επιλογή αυτή σχετιζόταν φυσικά σε μεγάλο βαθμό με τη διαπίστωση των διαφορετικών αναγκών

των παιδιών, ως προς τον επαγγελματικό προσανατολισμό, στις δύο εκπαιδευτικές βαθμίδες. Ωστόσο, σε δύο περιπτώσεις επιχειρήσαμε για πρακτικούς λόγους τη συγκρότηση μικτών ομάδων γυμνασίου-λυκείου, όπου τελικά κρίνουμε ότι κατάφεραν να λειτουργήσουν, εξαιτίας της εμπειρίας της εκπαιδευτριάς των συγκεκριμένων ομάδων αλλά και των οδηγιών της εποπτείας για εξατομικευμένη διδασκαλία. Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης το γεγονός ότι κατά τη φετινή χρονιά εκδήλωσαν ενδιαφέρον συμμετοχής στις ομάδες ΕΠ και τα μικρότερα ηλικιακά παιδιά της Α΄ Γυμνασίου που πέρυσι δεν είχαν συμπεριληφθεί ως ομάδα στόχος στην δράση του ΕΠ. Από την εποικοδομητική συμμετοχή παιδιών Α΄ Γυμνασίου, ιδιαίτερα στην δεύτερη εκπαιδευτική ομάδα που συγκροτήθηκε στο Σέλερο, απ' τη μια διαπιστώνουμε το κέρδος που είχαν τα παιδιά απ' την έγκαιρη έναρξη του επαγγελματικού προσανατολισμού και απ' την άλλη ως δράση αποκομίσαμε πολύτιμη εμπειρία σχετικά με το περιεχόμενο και τη μορφή που μπορεί να πάρει ο επαγγελματικός προσανατολισμός στις νεαρότερες ηλικίες και τις μικρότερες σχολικές τάξεις.

Τέλος, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι συγκροτήσαμε στην Κομοτηνή μια ομάδα ΕΠ αποκλειστικά με παιδιά που φοιτούσαν σε ΕΠΑΛ. Αποφασίσαμε ότι τα παιδιά αυτά χρειαζόταν να αποτελέσουν μια διακριτή ομάδα, με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους: ηλικία έως και 20 και «μη ομαλή» σχολική εμπειρία που χαρακτηριζόταν από απώλεια σχολικών ετών με επανάληψη σχολικών τάξεων λόγω ιδιαίτερων δυσκολιών στη φοίτηση, ολοκλήρωση σπουδών στο ΕΠΑΛ και επαναφοίτηση σε άλλη κατεύθυνση σπουδών του, κλπ. Ο συντονισμός της συγκεκριμένης ομάδας ΕΠ υπήρξε πραγματική πρόκληση για τη δράση μας, καθώς η προβληματική σχολική φοίτηση των παιδιών κατά τα προηγούμενα έτη αναδείκνυε, εκτός των άλλων, την έλλειψη ουσιαστικού επαγγελματικού προσανατολισμού. Κρίνουμε ότι καταφέραμε σε ικανοποιητικό βαθμό να ανταποκριθούμε στις ιδιαίτερες ανάγκες αυτών των μαθητριών και ενδείξεις για αυτό θεωρούμε ότι αποτελούν η σταθερή φοίτησή τους, τα συναισθήματα και οι σκέψεις που εμπιστεύτηκαν και μοιράστηκαν με την εκπαιδευτριά τους, η εργασία της ομάδας τους σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς, καθώς και το σχέδιο εργασίας που μας παρέδωσαν («Έρευνα για τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό με τη χρήση ερωτηματολογίων», βλέπε c-d επαγγελματικού προσανατολισμού).

2.γ. Επιμορφώσεις

Κατά τη διάρκεια της φετινής σχολικής χρονιάς οι επιμορφώσεις που πραγματοποιήθηκαν ήταν οι ακόλουθες:

Ημερομηνία	Χώρος	Θέμα
22/09/2012	ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής	«Οργάνωση και σχεδιασμός της σχολικής χρονιάς για τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Στήσιμο του πρώτου μαθήματος» <i>Επιμορφώτριες: Ζωγραφάκη Μ., Φαλάγγα Κ.</i>
6/11/2012	ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης	Θέμα: «Βιωματικές δραστηριότητες στη θεματική ανακάλυψης του εαυτού και των στερεοτύπων» <i>Επιμορφώτρια: Φαλάγγα Κ.</i>
30/11/2012	ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής	«Πληροφόρηση και λήψη επαγγελματικής απόφασης» <i>Επιμορφώτρια: Φαλάγγα Κ.</i>

18/1/2013	ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης	«Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ως συντονιστή-εμφυχωτή: θέτοντας όρια και διαμορφώνοντας τη σχέση με τους μαθητές των ΚΕΣΠΕΜ» *
19/01/2013	ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής	<i>Επιμορφώτριες: Ζωγραφάκη Μ., Γραμματικά Μ., Φαλάγγα Κ.</i>
1/03/2013	ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης	«Σχέδιο Εκπαιδευτικής Δράσης και παιδαγωγικό παιχνίδι στην υπηρεσία των στόχων του επαγγελματικού προσανατολισμού» <i>Επιμορφώτριες: Ζωγραφάκη Μ., Βασιλειάδου Ι., Φαλάγγα Κ.</i>
21/06/2013	ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης	«Κλείσιμο ομάδων επαγγελματικού προσανατολισμού, αξιολόγηση» <i>Επιμορφώτριες: Ζωγραφάκη Μ., Φαλάγγα Κ.</i>

*επρόκειτο για μια κοινή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης των ΚΕΣΠΕΜ και του ΕΠ.

Πιστεύουμε πως οι επιμορφώσεις της ομάδας ήταν ουσιαστικές και εποικοδομητικές, εφόσον απαντούσαν σε εκπεφρασμένες ανάγκες των εκπαιδευτών κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης της δράσης τον προηγούμενο χρόνο. Οι συναντήσεις οργανώθηκαν επίσης με βάση τις ανάγκες που ανέκυπταν ανάλογα με τη θεματική του ΕΠ που προσεγγιζόταν εξελικτικά στη διάρκεια του χρόνου.

Εκτός από τις επιμορφώσεις, η εποπτεία βασίστηκε εν πολλοίς στην ηλεκτρονική και τηλεφωνική επικοινωνία (π.χ. διαβάζοντας τις καταγραφές των εκπαιδευτριών, παρέχοντας ανατροφοδότηση, αποστέλλοντας υλικό βιωματικών ασκήσεων κτλ). Επίσης, συνεχίστηκε η καλή πρακτική του περασμένου χρόνου να γίνεται συστηματικά η ηλεκτρονική ανταλλαγή των καταγραφών των διαφορετικών εκπαιδευτριών μεταξύ τους, ώστε να εμπλουτίζουν την πρακτική τους με νέες ιδέες, πρακτικές και εκπαιδευτικά υλικά. Φαίνεται πως αυτού του είδους η επικοινωνία υπήρξε βοηθητική, καθώς παρατηρήθηκε μέσω της εποπτείας ότι πράγματι η εμπειρία της μιας εκπαιδευτριας αξιοποιήθηκε από την άλλη (π.χ. μέσα από την υιοθέτηση επιτυχημένων βιωματικών ασκήσεων).

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η ανταπόκριση των εκπαιδευτών στις συναντήσεις επιμόρφωσης αλλά και στη διαδικασία της εποπτείας ήταν πολύ θετική. Μέσω της εποπτείας διαπιστώθηκε η αξιοποίηση σε μεγάλο βαθμό των προτάσεων διαχείρισης ζητημάτων που ανέκυπταν κατά την εργασία στις ομάδες του ΕΠ, του εκπαιδευτικού υλικού και των βιωματικών ασκήσεων. Επιπλέον κέρδος φυσικά από τις συναντήσεις επιμόρφωσης ήταν το δέσιμο της ομάδας, το οποίο συνέβαλε στην ανταλλαγή ιδεών και καλών πρακτικών.

Συμπερασματικά κρίνουμε ότι, χάρη στις συναντήσεις που διήρκεσαν όλη τη σχολική χρονιά και στην εποπτεία, η εργασία που έγινε κατά την τρέχουσα σχολική περίοδο στις ομάδες ΕΠ ήταν ενσυνείδητα προσανατολισμένη στους στόχους του ΕΠ και με σημαντική ποικιλία ως προς το περιεχόμενο και τη χρήση μεθόδων εργασίας.

Τέλος, η από κοινού επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και του ΕΠ θεωρούμε πως ήταν χρήσιμη για όλες τις δράσεις. Δόθηκε η ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων, για τη διαπίστωση κοινών στάσεων και αντιλήψεων σχετικά

με το θέμα της εκπαιδευτικής διαχείρισης των ορίων, ανεξάρτητα από το διαφορετικό πεδίο δουλειάς των εκπαιδευτριών, ενώ παράλληλα ενισχύθηκε το ομαδικό πνεύμα και η συνεργασία, στοιχεία απαραίτητα για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

2.δ. Συνεργασία με άλλες δράσεις των ΚΕΣΠΕΜ

Συνεργασία με άλλες δράσεις των ΚΕΣΠΕΜ υπήρξε, όπως προαναφέρθηκε, στα πλαίσια της προσπάθειάς μας να ενημερώσουμε τους μαθητές τους για τη δράση του επαγγελματικού προσανατολισμού. Σημαντικό ήταν ωστόσο και το ότι δεν καλέσαμε μόνο τα παιδιά των άλλων δράσεων να μας γνωρίσουν, αλλά κληθήκαμε να συνδράμουμε σε κάποιες περιπτώσεις όπου αντιμετώπιζαν προβληματισμούς σε σχέση με τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό. Ενδιαφέρουσα είναι η περίπτωση των παιδιών που παρακολουθούσαν τα μαθήματα της στήριξης στον Ήφαιστο της Κομοτηνής και μέσω της καθηγήτριάς τους εκδήλωσαν ενδιαφέρον συμμετοχής στα σεμινάρια του ΕΠ, αλλά και άλλων παιδιών της στήριξης στην Ξάνθη που χρειάστηκαν βοήθεια στη συμπλήρωση του μηχανογραφικού τους δελτίου για να συμμετέχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις. Τα παραπάνω αιτήματα αξιολογούνται ως πολύ θετικά, καθώς φαίνεται πως η δράση του ΕΠ είναι ένα κομμάτι της συλλογικής εργασίας που γίνεται στα πλαίσια του ΠΕΜ και ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των μαθητών/τριών της μειονότητας.

2.ε. Εκπαιδευτικό περιεχόμενο των συναντήσεων των ομάδων ΕΠ

Το εκπαιδευτικό περιεχόμενο των επιμορφώσεων ΕΠ, όπως διαμορφώθηκε στην πορεία της χρονιάς, κάλυψε κατά τη γνώμη μας τις κύριες θεματικές ενότητες που διακρίνονται στα πλαίσια του πεδίου του επαγγελματικού προσανατολισμού:

Θεματικές	Περιεχόμενο
Ανακάλυψη εαυτού	Αυτογνωσία, Αυτοεκτίμηση, Σχέση με τους άλλους: -σημαντικοί άλλοι → ως «βοηθοί» στην ανακάλυψη του εαυτού (προσωπικών χαρακτηριστικών/δεξιοτήτων/ενδιαφερόντων/αξιών), ως πηγή πληροφόρησης, ως πηγή συμβουλών σταδιοδρομίας, ως «βοηθοί» στο σχεδιασμό της σταδιοδρομίας -Αντιλήψεις για τους συνανθρώπους/Στερεότυπα → απώτερος στόχος η κατανόηση του πώς τα στερεότυπα ασκούν επίδραση στη λήψη απόφασης, δηλαδή στις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές Δεξιότητες-Ικανότητες Ενδιαφέροντα Αξίες
Πληροφόρηση	Έννοια και σημασία της πληροφόρησης, είδη πληροφοριών, πηγές και αναζήτηση πληροφοριών (γονείς/συμμαθητές/εκπαιδευτικός/ΜΜΕ/Σύμβουλος κτλ) Πληροφόρηση για το εκπαιδευτικό σύστημα, την αγορά εργασίας, τα επαγγέλματα (π.χ. τι δεξιότητες απαιτούν) Βιογραφικό

	Συνέντευξη
Λήψη απόφασης	Είδη αποφάσεων, διαδικασία λήψης απόφασης (στόχοι, κριτήρια-παράγοντες, πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα, συνέπειες) Συσχέτιση στοιχείων προσωπικότητας, Ενδιαφερόντων, Αξιών, Δεξιοτήτων με Επαγγέλματα Λήψη εκπαιδευτικών και επαγγελματικών αποφάσεων-Σχεδιασμός σταδιοδρομίας (Στόχοι-μακροπρόθεσμοι και βραχυπρόθεσμοι, Βήματα για επίτευξη των στόχων, Διαχείριση εμποδίων, Εναλλακτικές επιλογές)

Τη φετινή σχολική χρονιά έγινε ιδιαίτερη προσπάθεια να επεξεργαστούμε σε μεγαλύτερη έκταση και βάθος τις θεματικές της πληροφόρησης και της λήψης απόφασης, εφόσον πέρυσι είχε δοθεί μεγαλύτερο βάρος στη θεματική της αυτογνωσίας. Κατά την αξιολόγηση της περυσινής χρονιάς είχαμε αποφασίσει ότι το μεγαλύτερο βάρος θα δοθεί στις συγκεκριμένες θεματικές, γιατί πιστεύουμε ότι είναι άκρως απαραίτητες για μια ολοκληρωμένη εκπαίδευση όσον αφορά τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

2.στ. Σχέδια Εκπαιδευτικής Δράσης/Πρότζεκτ και παρουσίασή τους στις γιορτές λήξης της δράσης

Για την εργασία στις ομάδες ΕΠ υιοθετήθηκε κατά τη φετινή χρονιά, σε μεγάλο βαθμό, η μέθοδος του σχεδίου εκπαιδευτικής δράσης/πρότζεκτ. Επιλέξαμε το πρότζεκτ γιατί ως μεθοδολογικό εργαλείο - μέσω της δουλειάς σε ομάδες, της ανάληψης ευθυνών, της λήψης πρωτοβουλιών και της "επίλυσης προβλημάτων"- δίνει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να εμπλακούν τόσο γνωστικά όσο και συναισθηματικά στην εκπαιδευτική διαδικασία, τους βοηθάει να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες και να κινητοποιηθούν σε σχέση με τα προβλήματα που επηρεάζουν την καθημερινότητά τους, και, άρα, προσφέρεται ιδιαίτερα για την ανάπτυξη δράσεων στο χώρο του Επαγγελματικού Προσανατολισμού. Η επιλογή της μεθόδου πρότζεκτ μπορούσε επίσης να συμβάλει στη συνεργασία των διαφορετικών ομάδων στα πλαίσια κοινών ομαδικών σχεδίων εργασίας, στόχος που είχε διατυπωθεί ήδη από την περυσινή απολογιστική έκθεση.

Τα πρότζεκτ που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους από τις ομάδες ΕΠ ήταν:

Εκπαιδευτής	Τμήμα	Πρότζεκτ
Σεβάλ Οσμάν Ογλού	Ξ1	Λεύκωμα με ερωτήσεις για τον ΕΠ (έντυπο – συμπληρώθηκε από όλους τους μαθητές των ομάδων ΕΠ και τους συμμαθητές τους στο σχολείο)
Σεβάλ Οσμάν Ογλού	ΣΕΛ1	Βιβλίο με τα επαγγέλματα που έχουν χαθεί (έντυπο)
Αϊσέ Κύρατζη	ΣΕΛ2	Ημερολόγιο, βιβλίο παρουσίασης του χωριού και βιβλίο με τα επαγγέλματα του χωριού σε μορφή βίντεο - περιείχαν τις φωτογραφίες που έκανε η ομάδα στο χωριό κατά τη διάρκεια της χρονιάς
Ισιδώρα	ΕΧ1	Παρουσίαση σε ppt των συνεντεύξεων που πήρε η ομάδα

Βασιλειάδου		από διάφορους επαγγελματίες. Επιτραπέζιο παιχνίδι αφής για τα επαγγέλματα. Διαφημιστική αφίσα για τη σελίδα της ομάδας στο facebook «Εχίνος-Πάχνη, Μια Βόλτα στο Παρελθόν και στο Παρόν» (βλ. https://el-gr.facebook.com/pages/%CE%95%CF%87%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%82-%CE%A0%CE%B1%CF%87%CE%BD%CE%B7-%CE%9C%CE%B9%CE%B1-%CE%B2%CE%BF%CE%BB%CF%84%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B5%CE%BB%CE%B8%CE%BF%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%BF%CE%BD/337168179716882)
Βιλντάν Γιουσούφ	K1	Επιτραπέζιο παιχνίδι ερωτήσεων για τα επαγγέλματα
Βιλντάν Γιουσούφ	K2	Παρουσίαση ppt για τα σύγχρονα επαγγέλματα/περιέχει επίσης τα αποτελέσματα της έρευνας της ομάδας για τον ΕΠ με χρήση ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τους μαθητές των ομάδων του ΕΠ και τους συμμαθητές των παιδιών στο σχολείο
Βιλντάν Γιουσούφ	ΙΑΣ1	Λεύκωμα για τον Ίασμο (έντυπο) και για τα επαγγέλματα του παρελθόντος
Βιλντάν Γιουσούφ	ΙΑΣ2	Ταινία μικρού μήκους με συνεντεύξεις από διάφορους επαγγελματίες

Εκτός από τα παραπάνω πρότζεκτ που υλοποιήθηκαν στις διαφορετικές ομάδες, όλες οι ομάδες ΕΠ συνεργάστηκαν στα πλαίσια ενός κοινού σχεδίου εργασίας με τελικό προϊόν τη δημιουργία ενός περιοδικού με τίτλο "Επαγγελματικός Προσανατολισμός στα ΚΕΣΠΕΜ". Για τη δημιουργία του εν λόγω περιοδικού συνεργάστηκαν 45 παιδιά από 7 ομάδες των ΚΕΣΠΕΜ Εχίνου, Ιάσμου, Κομοτηνής, Ξάνθης και Σελέρου. Με την εμπύχωση του συνεργάτη μας Αβραάμ Ιντζεβίδη που ανέλαβε το ρόλο του «εκδότη των ΚΕΣΠΕΜ» και της επόπτριας του ΕΠ Κων/νας Φαλάγγα, αλλά και τη βοήθεια των εκπαιδευτριών τους, τα παιδιά κατάφεραν να φέρουν εις πέρας μια δουλειά απαιτητική, αποκομίζοντας σημαντικά εκπαιδευτικά οφέλη όσον αφορά τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό. Πιο συγκεκριμένα: δημιούργησαν σχετικά ερωτηματολόγια, πήραν συνεντεύξεις από επαγγελματίες και γνώρισαν από κοντά επαγγέλματα, παρατήρησαν και κατέγραψαν πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα και απαιτήσεις σπουδών, χρησιμοποίησαν τις νέες τεχνολογίες (π.χ. για την απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων, τη συνεργασία μεταξύ τους και με τον «εκδότη» με τηλεδιασκέψεις), οργάνωσαν το υλικό τους και με βάση αυτό επεξεργάστηκαν με τις εκπαιδευτριες βασικές θεματικές του επαγγελματικού προσανατολισμού.

Τα παιδιά που συμμετείχαν στο συγκεκριμένο πρότζεκτ αξιολόγησαν τη συμμετοχή τους ως πολύ θετική και παρουσίασαν τη δουλειά τους στις γιορτές λήξης των μαθημάτων στα ΚΕΣΠΕΜ. Η παρουσίαση αυτή θεωρούμε πως συνέβαλε στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους καθώς φάνηκε να νιώθουν μεγάλη ικανοποίηση

και περηφάνια από τα αποτελέσματα της δουλειάς τους αλλά και την ανταπόκριση του «κοινού».

2.ζ. Αξιολόγηση και προτάσεις για βελτιώσεις της δράσης

Κατά τη φετινή σχολική χρονιά δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς της πληροφόρησης και της λήψης απόφασης, πράγμα που αποτελούσε βασικό στόχο της δράσης. Αναπτύχθηκαν τμήματα στα περισσότερα περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ, ενώ φάνηκε πολύ αποτελεσματικό το κοινό πρότζεκτ όλων των ομάδων για την παραγωγή του περιοδικού. Η διαδικασία παραγωγής του περιοδικού, η έκδοσή του, καθώς και η παρουσίασή του από τα παιδιά στις γιορτές τέλους των ΚΕΣΠΕΜ φαίνεται να ενίσχυσε την αυτοπεποίθησή τους και την αίσθηση ότι ανήκουν σε μια ομάδα, γεγονός πολύ σημαντικό για τη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα. Επίσης, όλα τα σχέδια εργασίας που υλοποίησαν τα παιδιά είχαν αξιόλογα αποτελέσματα (βλέπε σχετικό συνοδευτικό υλικό).

Πέρα από τα προφανή οφέλη όλης της διαδικασίας για την ελληνομάθεια των μαθητών/τριών, νομίζουμε ότι ενισχύθηκε η κοινωνικότητά τους και οι νεαροί έφηβοι στηρίχθηκαν περισσότερο στα πόδια τους, πράγμα ιδιαίτερα σημαντικό για τη διαδικασία λήψης σοβαρών αποφάσεων που θα έχουν να αντιμετωπίσουν.

Οι προτάσεις για επιπλέον βελτιώσεις της δράσης του ΕΠ, σε ενδεχόμενη συνέχιση του προγράμματος, προέκυψαν από την τελική επιμόρφωση-αξιολόγηση και αφορούν την οργάνωση των ομάδων, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τη δικτύωση της δράσης.

Οργάνωση των ομάδων

- Να διερευνηθεί η ανάγκη δημιουργίας ομάδων ΕΠ στα ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης και Κομοτηνής μέσα από μια έγκαιρη συνάντηση των συντελεστών της δράσης το νωρίτερο δυνατόν κατά την αρχή της χρονιάς.
- Να διερευνηθεί η ανάγκη για σύσταση ομάδων σε περιοχές που αυτό δεν έγινε φέτος (π.χ. Εύλαλο) και σε άλλες στις οποίες υπήρξε ξεκάθαρο αίτημα (π.χ. Ήφαιστος).
- Να δημιουργηθούν περισσότερες ομάδες στα περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ στα οποία η εμπειρία των δύο χρόνων της δράσης δείχνει ότι η φοίτηση των παιδιών είναι πιο συστηματική.
- Να «επεκταθεί» ο ΕΠ όχι μόνο «προς τα κάτω», στις μικρότερες ηλικίες-σχολικές τάξεις (πράγμα που επιχειρήσαμε φέτος με τα παιδιά της Α' Γυμνασίου), αλλά και προς τις μεγαλύτερες ηλικίες και συγκεκριμένα τα παιδιά της Γ' Λυκείου (π.χ. για κάλυψη αναγκών τους όπως η παροχή βοήθειας στη συμπλήρωση του μηχανογραφικού δελτίου για συμμετοχή στις πανελλαδικές εξετάσεις)

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

- Να προσφερθεί, παράλληλα με τις συναντήσεις των ομάδων ΕΠ, και η δυνατότητα για εξατομικευμένη συμβουλευτική, όταν και όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.
- Να πραγματοποιηθούν ακόμη περισσότερα κοινά πρότζεκτ με εμπλοκή όλων των ομάδων του ΕΠ.
- Να οργανωθούν ημέρες σταδιοδρομίας στα ΚΕΣΠΕΜ, με επισκέψεις επαγγελματιών και επιπλέον επισκέψεις των ομάδων σε επαγγελματικούς χώρους.

Δικτύωση της δράσης

- Συστηματική ενημέρωση των γονέων των παιδιών για τη δράση μας και τους στόχους της.
- Εμπλοκή των γονέων των παιδιών στη δράση (π.χ. πρόσκληση κάποιου επαγγελματία γονέα για να μιλήσει στα παιδιά κάποιας ομάδας-όχι απαραίτητα της ομάδας στην οποία συμμετέχει ο γιος/η κόρη του-για το επάγγελμά του).
- Σύνδεση με άλλες δομές της πόλης (χώρους εργασίας, αλλά και δομές επαγγελματικού προσανατολισμού όπως τα ΚΕΣΥΠ).

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΕΤΙΑ

Μπορούμε να ισχυριστούμε πως οι βασικοί στόχοι που είχε θέσει η δράση του ΕΠ κατά το ξεκίνημά της, επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό, παρά τα λίγα σχετικά τμήματα και του μικρού συνολικού αριθμού των παιδιών. Οι ομάδες που δημιουργήθηκαν ιδιαίτερα τη δεύτερη χρονιά ήταν σταθερές, απέκτησαν συνοχή, εργάστηκαν από κοινού και με μεγάλη αποτελεσματικότητα στον τομέα της λήψης απόφασης και της πληροφόρησης.

Η ποιότητα του περιοδικού που εξέδωσαν τα παιδιά αλλά και οι υπόλοιπες εργασίες τους που παρατίθενται συμπληρωματικά, το μπλογκ που δημιούργησε η μακρινή ομάδα του Εχίνου και οι έρευνες που ολοκλήρωσαν αποδεικνύουν ότι οι ομάδες πέτυχαν τους βασικούς τους στόχους.

Θα πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι φαίνεται να έπαιξε σημαντικό ρόλο και η διαδικασία της αυτογνωσίας στην οποία ενεπλάκησαν οι ομάδες κατά τον πρώτο χρόνο του προγράμματος. Το άνοιγμα των παιδιών στον εαυτό τους και τους άλλους, η έκθεση και η αναζήτηση φαίνεται να αποτέλεσαν σημαντική παράμετρο για το χτίσιμο της εμπιστοσύνης και της συνοχής της ομάδας, στοιχεία που βοήθησαν στη συνέχεια την πληροφόρηση και τη λήψη απόφασης.

Θα πρέπει να επαναλάβουμε για ακόμη μια φορά ότι πέρα από τα προφανή οφέλη όλης της διαδικασίας για την ελληνομάθεια των μαθητών/τριών, νομίζουμε ότι ενισχύθηκε η κοινωνικότητά τους και οι νεαροί έφηβοι στηρίχθηκαν περισσότερο στα πόδια τους, πράγμα ιδιαίτερα σημαντικό για τη διαδικασία λήψης σοβαρών αποφάσεων που θα έχουν να αντιμετωπίσουν.